

16.00 - 16.45

Mitä mieltä Medici?

**Yliopistollisten sairaaloiden atk-yhtiön
tavoitteet ja suunnitelmat tietotekniikassa**

**Antero Ensio, toimitusjohtaja,
Medici Data Oy**

Taustaa

Yliopistosairaalat ovat tehneet atk-yhteistyötä koko sen ajan, kun niissä on käytetty atk:ta. Yhteistyö on parhaiten onnistunut henkilö- ja taloushallinnon toimialoilla. Potilashallinnon ja hoitamisen osa-alueilla on yhteistyö ollut vähäisempää ja on syntynyt useita kilpailuvia ohjelmistoja. Tarvetta kiinteämpään yhteistyöhön on ollut jo kymmenen vuoden ajan ja erilaisia hankkeita yhteistyön tiivistämiseksi on tehty useita. Mikään näistä ei kuitenkaan ole johtanut kaikkia yliopistosairaaloita kattavaan lopputulokseen.

Potilashallinnossa on yliopistosairaaloilla käytössä useita eri järjestelmiä, jotka ovat kehittyneet viime aikoina jokseenkin samantyyppisiksi. Mikäli nykyiset järjestelmät uusittaisiin kaikki erikseen, tulisi tästä usean kymmenen miljoonan markan lisäkustannus yliopistosairaaloille verrattuna yhteen uuteen järjestelmään.

Yliopistosairaaloiden johtajat ja atk-päälliköt katsoivat ettei ole mitään taloudellista ja toiminnallista etua käyttää eri järjestelmiä, vaan kaikille yliopistosairaaloille pitää tehdä yhteinen järjestelmä. Lisäksi he huolestuivat siitä, miten saadaan sairaaloiden tarvitsemia uuden sukupolven atk-ohjelmistoja. Niiden kehittämiseen ei kenelläkään ole yksin varaa, eivätkä ne synny nykyisten toimittajien investoimina.

Vuoden valmistelutyön aikana tutkittiin eri yhteistyömuotojen edut ja haitat. Parhaiten yliopistosairaaloiden etua vastasi oman yhtiön perustaminen.

- Yhtiö** Yhtiön nimeksi valittiin Medici Data Oy. Sen omistavat yliopistollisten keskussairaaloiden kuntainliitot (70%) sekä Sairaalaliitto (5%) ja KT-Tietokeskus Oy (25%), jotka edustavat muuta erikoissairaanhoidon sekä terveyskeskuksia. Osakeomistusta on tarkoitus jatkossa laajentaa vastaamaan asiakaskuntaa. Yhtiö toimii Oulussa.
- Toimialue** Yhtiön ensisijaisena tarkoituksena on tehdä terveydenhuollon ohjelmatuotteita, kuten potilaspalvelun, sairaus- ja terveystietomuksen sekä johdon ohjelmistoja.
- Henkilöstö** Yhtiön henkilökunnan määrä on alustavasti suunniteltu kymmenen henkilön suuruiseksi. Tällä hetkellä yhtiön palveluksessa ovat:
Antero Ensio	toimitusjohtaja
Marja Pesonen	sihteeri
Heino Poutanen	systemipäällikkö
Kari Ollila	sovelluspäällikkö
Juha Tenhunen	atk-suunnittelija
- Henkilökunnan määrä tulee kasvamaan vähitellen.
- Kenelle** Yhtiön tarkoituksena on kehittää terveydenhuollon kattava ohjelmisto, johon käyttäjäkunta on tyytyväinen. Ohjelmistoja ei nykyään kannata tehdä pelkästään yliopistollisten sairaanhoitopiirien tarpeisiin, vaan käyttäjäkunnan pitää olla laajempi, jotta suurten käyttäjämäärien tuoma taloudellisuus voidaan hyödyntää. Tämä luonnollisesti edellyttää, että suunnittelussa pystytään huomioimaan koko tulevan käyttäjäkunnan tarpeet. Yhteiset järjestelmät sairaaloissa ja terveyskeskuksissa tulevat helpottamaan yksiköiden välistä tiedonsiirtoa sekä henkilökunnan siirtymistä.

Tuoteajattelu

Ohjelmistojen valmistuksessa sovelletaan tuoteajattelua. Tuoteajattelun mukaisesti käyttäjäkohtaista räätälöintiä vältetään mahdollisimman pitkälle. Tämä puolestaan edellyttää, että tuotteistetaan vain sellaisia sovellutuksia, joiden käytössä on pitkä kokemus sekä ajattelutapa ja päivittäisrutiinit ovat muodostuneet kaikilla käyttäjille samanlaisiksi. Ensimmäiseksi tuotteistettavat sovellutukset, potilaspalvelun ydin ja työvuorotaulukko-ohjelmisto, täyttävät hyvin nämä vaatimukset.

Jo yhtiön toiminnan kannattavuus edellyttää tuotteilta korkeaa laatua, pientä koulutustarvetta ja helppokäyttöisyyttä. Yhteistyö käyttäjien kanssa tulee saada toimimaan, jotta kaikki mahdolliset puutteet pystytään korjaamaan ja uudet ideat saamaan käyttöön uusissa ohjelmistojen versioissa.

Potilaspalvelun ydinsovellutus

Yliopistosairaalat sitoutuivat yhtiön perustamisen yhteydessä teettämään yhtiöllä uuden potilaspalvelun perussovellutuksen. Tilattava järjestelmä kattaa peruspotilashallinnon lähete-, hoidonvaraus-, ajanvaraus-, tilastointi- ja laskutusosuuksineen. Järjestelmä tulee sisältämään tilastotietojen keruuosuuden sekä mahdollisesti lähetteiden ja epikriisien käsittelyn.

Ohjelmistosta on tarkoitus tehdä täysin avoin. Muiden sovellutusten, olivatpa ne uusia tai vanhoja, liittäminen potilashallintoon on mahdollista ja tulee tarjoamaan käyttäjille lukuisia valintamahdollisuuksia.

Kokonaisuudessa uusi ohjelmisto olisi alustavien suunnitelmien mukaan valmis kolmen vuoden kuluttua.

Työvuorotaulukko-ohjelmisto

OYKS:ssa kehitetyn TYKO - työvuorotaulukko -ohjelmiston omistus, kehitys ja ylläpito on siirtynyt Medici Data Oy:lle. Ohjelmiston uuden version kehitystyö on käynnissä. Ensivaiheessa laajennetaan ohjelmiston kattavuutta eri työaikamuotojen osalta ja lääkäreiden päivystys- ja aktiivisuuden korvausten laskennan osalta. Myöhemmin tullaan uusimaan ohjelmiston käyttöliittymää.

Sairaus- ja terveystietojärjestelmäohjelmisto

OYKS:ssa kehitetyn Kertomus -ohjelmiston jatkokehitys ja ylläpito on siirtynyt Medici Data Oy:lle. Potilashallinnon atk-järjestelmän kehityksen rinnalla tehdään työnjakoa näiden kahden järjestelmän välillä. Kertomus -järjestelmän kattavuutta tullaan lisäämään ja varsinaisen tuotteistamisen yhteydessä rakennetaan tuki uusille, kehittyneille käyttöympäristöille.

Käytettävä tekniikka Tulevien ohjelmistojen on tarkoitus toimia VAX, Unix, Dos ja OS/2 laitteistoilla. Ohjelmistojen tulee toimia nykyisillä näyttöpäätteillä, vaikka tuleva pääasiallinen käyttö tapahtuukin mikroilla tai työasemilla. Käyttöliittymään tullaan kiinnittämään erityistä huomiota ja ottamaan uudet graafiset liittymät käyttöön. Tiedon tallennuksen tulee tukea sekä SQL relaatiotietokantoja ja tehoa vaativissa yksiköissä indeksoituja tiedostoja. Pienimmillään järjestelmän tulee toimia yhdessä ainoassa mikrossa ja suurimmillaan kattaa tuhansia työasemia tai päätteitä.

Ohjelmistojen käytön tulee olla miellyttävää, mikä edellyttää aina nopeita vasteaikoja, hyvää ohjeistusta, helpokäyttöisyyttä ja työpistekohtaisesti / käyttäjäkohtaisesti parametroituja ominaisuuksia. Samoin henkilökohtaisilla toimistoautomaation työkaluilla oleva tieto tulee vaivattomasti siirtyä järjestelmään ja järjestelmän tietoja pitää pystyä vastaavasti siirtämään näille työvälineille työpistekohtaista jälkikäsitteilyä, laskentaa tai tilastokäsittelyä varten.

Toimitukset

Yhtiön tarkoituksena on hoitaa ohjelmistojen jakelu usean toimittajan kautta sairaaloille ja terveyskeskuksille. Ohjelmien koulutukseen ja tuen järjestämiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.